

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

MATEMATIK

Formål for faget matematik

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger.

Stk. 2. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag. Undervisningen skal give eleverne mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Efter 3. klasses trin

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende til de naturlige tals opbygning, herunder rækkefølger, tælleremser og titalssystemet
- bestemme antal ved at anvende simpel hovedregning, tællematerialer, lommeregner og skriftlige notater

- kende eksempler på praktiske problemstillinger, der løses ved addition og subtraktion
- arbejde med forberedende multiplikation og helt enkel division

- kende til eksempler på brug af decimaltal, bl.a. i forbindelse med penge og enkle brøker som en halv og en kvart.

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- tale om dagligdags ting og billeder med brug af det geometriske sprog og udgangspunkt i former, beliggenhed og størrelser

- arbejde med enkle, konkrete modeller og gengive træk fra virkeligheden ved tegning

- undersøge og beskrive mønstre, herunder symmetri

- arbejde med enkel måling af afstand, flade, rum og vægt

- undersøge og eksperimentere inden for geometri, bl.a. ved anvendelse af computeren.

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

vælge og benytte regningsart i forskellige praktiske sammenhænge
kende til, hvordan tal kan forbindes med begivenheder i dagligdagen
indsamle og ordne ting efter antal, form, størrelse og andre egenskaber
behandle data, herunder ved hjælp af lommeregner og computer
opnå erfaringer med "tilfældighed" gennem spil og eksperimenter.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

kende til eksperimenterende og undersøgende arbejdsformer
arbejde med informationer fra dagligdagen, som indeholder matematikfaglige udtryk
beskrive enkle løsningsmetoder, bl.a. ved hjælp af tegning
kende til problemløsning som et element i arbejdet med matematik
anvende forskellige metoder, arbejdsformer og redskaber til løsning af matematiske problemer
samarbejde med andre om at løse problemer, hvor matematik benyttes
gennemføre eksperimenter og undersøgelser med sigte på at finde mønstre.

Efter 6. klassetrin

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

kende til de hele tal, decimaltal og brøker
benytte erfaringer fra hverdagen sammen med arbejdet i skolen ved opbygningen af talforståelse
kende tallenes ordning, tallinjen, positionssystemet og de fire regningsarter
benytte hovedregning, overslagsregning og skriftlige udregninger
anvende lommeregner og computer ved gennemførelse af beregninger
arbejde med optællinger og eksempler på sammenhænge og regler inden for de fire regningsarter
kende til eksempler på brug af variable, herunder som de indgår i formler, enkle ligninger og funktioner
kende til procentbegrebet og forbinde begrebet med hverdags erfaringer
regne med decimaltal og benytte brøker knyttet til procent og konkrete sammenhænge
arbejde med "forandringer" og strukturer, som de indgår i bl.a. talfølger, figurrækker og mønstre
kende til koordinatsystemet og herunder sammenhængen mellem tal og tegning.

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

benytte geometriske metoder og begreber i beskrivelse af fysiske objekter fra dagligdagen, herunder figurer og mønstre
undersøge og beskrive enkle figurer tegnet i planen
kende til grundlæggende geometriske begreber som vinkler og parallelitet
arbejde med fysiske modeller og enkle tegninger af disse
kende til forskellige kulturers metoder til at angive dybde i billeder
undersøge de enkelte tegnemethoders anvendelighed til beskrivelse af form og afstand
måle og beregne omkreds, areal og rumfang i konkrete situationer
tegne, undersøge og eksperimentere med geometriske figurer, bl.a. ved at benytte computer.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

vælge og benytte regningsarter i forskellige sammenhænge
anvende og forstå enkle informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk
anvende faglige redskaber, herunder tal, grafisk afbildning og statistik, til løsningen af matematiske problemstillinger fra dagligliv, familieliv og det nære samfundsliv
arbejde med enkle procentberegninger, herunder ved rabat køb
beskrive og tolke data og informationer i tabeller og diagrammer
indsamle og behandle data samt udføre simuleringer, bl.a. ved hjælp af en computer
foretage eksperimenter, hvori tilfældighed og chance indgår.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

kende til eksperimenterende og undersøgende arbejdsformer
beskrive løsningsmetoder gennem samtaler og skriftlige notater
opstille hypoteser, og efterfølgende ved at "gætte og prøve efter" medvirke til at opbygge faglige begreber og indledende generaliseringer
formulere, løse og beskrive problemer og i forbindelse hermed anvende forskellige metoder, arbejdsformer og redskaber
samarbejde med andre om at anvende matematik ved problemløsning
undersøge, systematisere og begrunde matematisk ud fra arbejde med konkrete materialer.

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

Efter 9. klassestrin

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende de rationale tal samt udvidelsen til de reelle tal
- kende til den kulturhistoriske betydning af udviklingen af tallene som beskrivelsesmiddel
- arbejde undersøgende, især med systematiske optællinger og med tallenes indbyrdes størrelse som led i opbygning af en generel talforståelse
- benytte hovedregning, overslagsregning og skriftlige udregninger
- anvende lommeregner og computer ved gennemførelse af beregninger og til problemløsning
- benytte formler, bl.a. i forbindelse med beregning af rente og rumfang
- forstå og anvende udtryk, hvori der indgår variable
- kende og anvende procentbegrebet
- regne med brøker, herunder i forbindelse med løsning af ligninger og algebraiske problemer
- undersøge og beskrive "forandringer" og strukturer, bl.a. i talfølger, figurrækker og mønstre
- kende funktionsbegrebet
- bestemme løsninger til ligninger og ligningssystemer med grafiske metoder
- løse enkle ligninger og ved inspektion løse enkle uligheder.

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende og anvende forskellige geometriske figurers egenskaber
- fremstille tegninger efter givne forudsætninger
- benytte grundlæggende geometriske begreber, herunder størrelsesforhold og linjers indbyrdes beliggenhed
- forstå og fremstille arbejdstegning, isometrisk tegning og perspektivisk tegning ved beskrivelse af den omgivende verden
- undersøge, beskrive og vurdere sammenhænge mellem tegning og tegnet objekt
- kende og anvende målingsbegrebet, herunder måling og beregning af omkreds, flade og rum
- kende og anvende målestoksforhold, lighedannethed og kongruens
- udføre enkle geometriske beregninger bl.a. ved hjælp af Pythagoras' sætning
- arbejde med enkle geometriske beviser
- benytte computeren til tegning, undersøgelser og beregninger vedrørende geometriske figurer.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge regningsarter, benytte procentbegrebet og anvende forholdsregning i forskellige sammenhænge
- behandle eksempler på problemstillinger knyttet til samfundsmæssig udvikling hvori økonomi, teknologi og miljø indgår
- foretage økonomiske overvejelser vedrørende dagligdagens indkøb, transport, boligforhold,

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

lønopgørelser og skatteberegninger
arbejde med rente og foretage renteberegninger, især i tilknytning til opsparing, låntagning og kreditkøb
arbejde med og undersøge matematiske modeller, hvori formler og funktioner indgår
opnå viden om matematikkens muligheder og begrænsninger, som beskrivelsesmiddel og beslutningsgrundlag.
arbejde med statistiske beskrivelser af indsamlede data, hvor der lægges vægt på metode og fortolkning
udføre simuleringer, bl.a. ved hjælp af computeren
kende det statistiske sandsynlighedsbegreb
benytte computeren til beregninger, simuleringer, undersøgelser og beskrivelser, også på baggrund af samfundsmæssige forhold
anvende matematik som værktøj til løsning af praktiske og teoretiske problemer på en alsidig måde.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

forstå og forholde sig til informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk
problemformulere, beskrive fremgangsmåder og angive løsninger på forståelig vis, såvel skriftligt som mundtligt
benytte eksperimenterende og undersøgende arbejdsformer og formulere resultater af den faglige indsigt, der er opnået
vælge hensigtsmæssig faglig metode, arbejdsform og redskab ved løsning af problemstillinger af tværgående art
samarbejde med andre om at løse problemer ved hjælp af matematik
anvende systematiseringer og matematiske ræsonnementer
benytte variable og symboler, når regler og sammenhænge skal bevises
benytte geometrisk tegning til at formulere hypoteser og gennemføre ræsonnementer
forstå, at valget af en matematisk model kan afspejle en bestemt værdinorm
veksle mellem praktiske og teoretiske overvejelser ved løsningen af matematiske problemstillinger.

Efter 10. klassetrin

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

kende de rationale tal samt udvidelsen til de reelle tal
kende til den kulturhistoriske betydning af udviklingen af tallene som beskrivelsesmiddel
arbejde undersøgende, især med systematiske optællinger og med tallenes indbyrdes størrelse som led i opbygning af en generel talforståelse
benytte hovedregning, overslagsregning og skriftlige udregninger
anvende lommeregner og computer ved gennemførelse af beregninger og problemløsning
benytte kendte og ikke-kendte formler, herunder beregning af rente og rumfang
forstå og anvende udtryk, hvori der indgår variable
anvende og forstå procentbegrebet
regne med brøker, herunder i forbindelse med løsning af ligninger og algebraiske problemer
undersøge og beskrive "forandringer" og strukturer

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

anvende funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer, herunder procentuel vækst
vælge metode til bestemmelse af løsninger til ligninger, ligningssystemer og enkle uligheder.

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende, anvende og beskrive forskellige geometriske figurers egenskaber
- fremstille tegninger efter givne forudsætninger
- benytte grundlæggende geometriske begreber, herunder størrelsesforhold og linjers indbyrdes beliggenhed
- forstå og fremstille arbejdstegning, isometrisk tegning og perspektivisk tegning ved beskrivelse af den omgivende verden
- undersøge, beskrive og vurdere sammenhænge mellem tegning og tegnet objekt
- kende og anvende målingsbegrebet, herunder måling og beregning af omkreds, flade og rum
- kende og anvende målestoksforhold, lighedannede og kongruens
- udføre enkle geometriske beregninger, bl.a. ved hjælp af Pythagoras' sætning
- arbejde med enkle geometriske beviser
- benytte computeren til tegning, undersøgelser og beregninger vedrørende geometriske figurer.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge regningsarter, benytte procentbegrebet og anvende forholdsregning i forskellige sammenhænge
- anvende matematik knyttet til problemstillinger, der vedrører natur, samfund og kultur
- arbejde med økonomiske forhold, bl.a. vedrørende arbejde, fritid og sundhed
- undersøge sammenhænge mellem privatøkonomi og samfundsøkonomi
- forholde sig til beskrivelser og argumentationer af faglig art, som de fremtræder i medierne
- arbejde med, vurdere og tolke forhold vedrørende opsparing, afbetaling, låntagning og kredittøb
- udtrykke viden om matematikkens muligheder og begrænsninger som beskrivelsesmiddel og beslutningsgrundlag
- arbejde med statistiske beskrivelser af indsamlede data, hvor der lægges vægt på metode og fortolkning
- udføre simuleringer ved hjælp af computeren
- kende det statistiske sandsynlighedsbegreb og stikprøveundersøgelser
- benytte computeren til beregninger, simuleringer, undersøgelser og beskrivelser, bl.a. vedrørende energiforbrug og ressourcer
- anvende matematik som værktøj til løsning af praktiske og teoretiske problemer på en alsidig måde.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå og forholde sig til informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk
- problemformulere, beskrive fremgangsmåder og angive løsninger på forståelig vis, såvel skriftligt som mundtligt
- benytte eksperimenterende og undersøgende arbejdsformer og formulere resultater af den faglige indsigt, der er opnået

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

vælge hensigtsmæssig faglig metode, arbejdsform og redskab ved løsning af problemstillinger af tværgående art
samarbejde med andre om at løse problemer ved hjælp af matematik
anvende systematiseringer og matematiske ræsonnementer
benytte variable og symboler, når regler og sammenhænge skal bevises
benytte geometrisk tegning til at formulere hypoteser og gennemføre ræsonnementer
forstå, at valget af en matematisk model kan afspejle en bestemt værdinorm
veksle mellem praktiske og teoretiske overvejelser ved løsningen af matematiske problemstillinger.

Slutmål for faget Matematik

Efter 9./10. klassestrin

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

anvende tal i forskellige sammenhænge
arbejde med forskellige skrivemåder for tal
udvikle og benytte regneregler
bestemme størrelser ved måling og beregning
læse og benytte variable samt arbejde med grafiske fremstillinger i koordinatsystem
vælge og bruge hensigtsmæssige metoder og hjælpemidler til beregning.

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen
arbejde med modeller og fremstille tegninger ud fra givne betingelser
tolke, benytte og vurdere forskellige typer af tegning
undersøge og beskrive egenskaber ved plan- og rumgeometriske figurer.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

vælge hensigtsmæssig regningsart i givne situationer
bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed
arbejde med grafiske fremstillinger
anvende statistik og vurdere statistiske oplysninger
forholde sig til sandsynligheder
erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved anvendelse af matematiske modeller.

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- erkende, formulere og løse problemer ud fra analyse af data og informationer
- argumentere for og give faglige begrundelser for fundne løsninger
- vurdere og tage stilling til sammenhængen mellem problemstilling og løsning
- overskue og behandle matematiske problemstillinger, der ikke er af rutinemæssig art*
- benytte undersøgelser, systematiseringer og ræsonnementer til at løse problemer og erkende generelle sammenhænge
- veksle mellem praksis og teori
- anvende relevante faglige udtryk og kommunikere om fagets emner med en passende grad af præcision
- bruge hverdagsprog i samspil med matematikkens sprog - i form af tal, tegning og andre fagudtryk.